

Posudek bakalářské práce
Pirandellovské inspirace ve vybraných komediích
Eduarda De Filippa,
kteřou předložila Sára Arnsteinová
na oboru italianistika
ÚRS FFUK v Praze, září 2011

Sára Arnsteinová si pro svou bakalářskou práci zvolila komparativní téma: pátrala po vlivech slavného italského dramatika Luigiho Pirandella na tvorbu dalšího slavného italského dramatika Eduarda De Filippa. Tato volba stojí na pevných základech, oba umělci se nejenom setkali a spolupracovali spolu, ale pirandellovské motivy, postavy či situace jsou v některých Eduardových hrách nepřehlédnutelné.

Práci si autorka rozvrhla přehledně: v rozsáhlejších úvodním oddílu se věnuje vývoji Eduardovy tvorby, jednak jsou vybraná dramatická díla tohoto autora hlavním tématem práce, jednak je Eduardo v porovnání s Pirandellem v českém prostředí mnohem méně známý a je třeba jej představit. Další, stručnější oddíl je pak zaměřen na zejména dramatické dílo Pirandellovo, jeho hlavní období, témata. Dále se práce zabývá osobním setkáním a spoluprací obou umělců a Eduardově vztahu (vychází z jeho vlastních výpovědí) k tzv. pirandellismu. Nejobsáhlejší část práce je vyhrazena analýzám čtyř Eduardových komedií, v nichž autorka našla nejprůkaznější vlivy a inspirace dílem Luigiho Pirandella. Kratší samostatné kapitoly pak věnuje Eduardovu vztahu k dialektu, tedy tomu, jakou měrou se v průběhu jeho tvůrčí neapolský dialekt v jeho komediích uplatňoval, a problematice humoru a komična, jejichž odlišování bylo pro Pirandella klíčové, zatímco Eduardo přece jen tíhl spíše ke komičnu, i když lze v jeho díle vystopovat silící vliv Pirandellovy humoristické poetiky. V závěru práce autorka shrnuje své dílčí analýzy a hledá styčné a dělící momenty v tvorbě obou dramatiků. S jejími závěry lze vcelku souhlasit. Eduardo je v porovnání s Pirandellem vždy přímočařejší, jednodušší, méně abstraktní, méně filozofický. Jeho vztah k němu je však po mém soudu ještě komplikovanější, než se zdá. O tom, že se jím nechal ovlivnit, není pochyb, zároveň se však od něj chce stůj co stůj odlišit, najít vlastní cestu, dokonce projevuje i snahu explicitně se od něj distancovat. Nejlépe je to asi vidět právě na pojetí humoru obou autorů, Eduardo se v tomto ohledu Pirandellovi přiblíží jen výjimečně, přikláním se k názoru, že jeho nejhumorističtější hrou je *La grande magia*, ale i zde Eduardovo „sentimento del

contrario“ zůstává spíše na povrchu věcí. Autorka v analýze této hry dost přesvědčivě dokládá rozdíl mezi Eduardovým a Pirandellovým pojetím, ukazuje, že Eduardovy „humoristické“ postavy jsou ve výsledku de facto karikaturami těch Pirandellových, jimiž jsou inspirovány.

Za podnětný považuji autorčin závěr založený na hlavním rozdílu mezi Pirandellem a Eduardem, pokud jde o jejich vztah k dramatickému textu. Pirandello byl především autor, pracoval hlavně i idejemi, obsahem textu, zatímco Eduardo byl také (autorka práce je dokonce přesvědčena, že byl „zejména“) herec, byl tedy i tím, kdo dával obsahu dramatického textu formu, a z toho důvodu – na rozdíl od Pirandella – věřil v iluzi divadla. Samozřejmě by se dalo s těmito závěry ještě dále pracovat, nicméně svým obsahem i rozsahem práce výrazně překročila rámec běžných bakalářských prací.

Jediný nedostatek zajímavé práce Sály Arnsteinové vidím v jazykové stránce, když pominu občasné hrubé chyby („dobít“ úspěch) a lapsy v interpunkci, místy kazí plynulost četby formulační nedotaženost a čtenář se musí hodně namáhat, aby rozluštil smysl sdělení. Naštěstí to neplatí pro celý text, nicméně další pečlivá korektura by práci velice prospěla.

Obsahově je však práce vyzárlá a rozhodně vyhovuje požadavkům kladeným na bakalářské práce. K obhajobě ji mohu plně doporučit.

V Praze dne 1. září 2011

PhDr. Alice Flemrová, Ph.D.

Vedoucí práce